བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་གི་ལས་དོན་སྙན་སྒྲོན།

(པར་ངོས་གསུམ་པར་མཐུད།) ཉེས་དོན་ཉེས་གསོག་ཐད་དམ་ནན་བྱེད་དགོས་སར་དམ་ནན་དང་། གུ་ཡངས་བྱེད་དགོས་སར་གུ་ཡངས་བྱས་ཏེ། རིགས་འདྲ་མིན་གྱི་ཉེས་གསོག་དོགས་གནད་ཅན་1113 འཛིན་བཟུང་བྱ་རྒྱུའི་ཆོག་མཆན་བཀོད་པ་དེ་དུས་མཚུངས་ལས་40.4%འཕར་བ་དང་། མི་658འཛིན་བཟུང་བྱ་རྒྱུའི་ཆོག་མཆན་མ་བཀོད་པ་དེ་དུས་མཚུངས་ལས་40%འཕར་བ། མི་2843གཞུང་གཏུག་བྱས་པ་དེ་དུས་མཚུངས་ལས་8.2%འཕར་བ། མི་1074ལ་གཞུང་གཏུག་མི་བྱ་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་དེ་དུས་མཚུངས་ལས་15.9%འཕར་ཡོད། ལྗོངས་མཐོ་རིམ་ཁྲིམས་ཁང་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱུན་མཐོང་ཉེས་གསོག་ལ་ཁྲིམས་ཆད་གཅོད་ཚད་སྐོར་གྱི་ལག་བསྟར་ཞིབ་སྡོམ་ཚད་ལྡན་བཟོས་ཤིང་། ནག་ཉེས་ངོས་ལེན་དང་ཉེས་ཆད་ངོས་ལེན་བྱས་པའི་མི་3544ལ་གུ་ཡངས་ལམ་ལུགས་ཁྲིམས་ལྟར་འཐུས་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་གཙོ་ཁྲིད་བྱས་པ་དང་འཐུས་སྤྱོད་བྱས་ཚད་93.3% ཟིན་ཡོད། ཞིབ་དཔྱོད་གྲོས་འཆར་དོན་འཁྱོལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་དུས་བདེའི་བོད་ལྗོངས་དང་ཁྲིམས་ལྟར་བོད་སྐྱོང་ལས་དོན་གྱི་དཔྱད་ཞིབ་ནང་འཛུག་པར་སྐུལ་འདེད་བཏང་བར་མ་ཟད། སྤྱི་ཚོགས་བཅོས་སྐྱོང་ཐད་ཞིབ་དཔྱོད་གྲོས་འཆར་ཁག་496བཟོས་འགྲེམས་བྱས་པར་འབྲེལ་ཡོད་ཚན་པས་དང་ལེན་བྱེད་ཚད་99.4%ཟིན་ནས་བཅོས་སྐྱོང་གཏིང་ཟབ་ཏུ་འགྲོ་བར་སྐུལ་འདེད་བཏང་ཡོད། "མངགས་ཐོའི་རྣམ་པ"དང་། "ཀྱོད་འབྲེལ་རྣམ་པ" "སློབ་ཁྲིད་རྣམ་པ"བཅས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ཁྱབ་གདལ་གཏིང་ཟབ་ཏུ་བཏང་སྟེ། "ཞིབ་དཔྱོད་སོ་དཔྱེའི་ཉིན་མོའི"བྱེད་སྒོ་ཐེངས་257དང་། ཁྲིམས་སྐྱོང་དྲིལ་བསྒྲགས་ཐེངས་2700ལྷག་ཙམ་བྱས་པར་མང་ཚོགས་མི་ཐེངས་ཁྲི་150ལྷག་ཙམ་ཞུགས་ཡོད། གསར་འགྱུར་ཡོངས་བསྒྲགས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་6 འཚོགས་པ་དང་། དཔེ་མཚོན་ཀྱོད་དཔེ་126ཡོངས་བསྒྲགས་བྱས་པ། ཞིབ་དཔྱོད་སྙན་སྦྱོར་གསར་པས་ཁྲིམས་སྐྱོང་ཆ་འཕྲིན་ཁྲི་7ལྷག་ཙམ་སྤེལ་བསྒྲགས་བྱས་པ་ལས་ཀྲུང་དབྱང་དང་ཀྲུང་དབྱང་སྲིད་ཁྲིམས་སྙན་སྦྱོར་དང་། དེ་བཞིན་ས་གནས་ཀྱི་སྙན་སྦྱོར་གཙོ་བོས་ཆ་འཕྲིན་300 ལྷག་བརྒྱུད་འགོད་བྱས་ཡོད། ལྗོངས་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་གིས"5·13"ཀྱི་ཆེད་དོན་ཀྱོད་གཞི་དང་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ནས་ཁྲིམས་འཛིན་མི་སྣས་འགན་འཛོལ་ཉེས་གསོག་བྱས་པ་དེ་ཆེད་དོན་ཉེན་བརྡའི་བརྟན་པར་བཟོས་ཡོད།

ས་མཐོའི་དཔལ་འབྱོར་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་གོང་འཕེལ་འགྲོ་བར་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒྱུས་ཞབས་འདེགས་དང་འགན་སྲུང་བྱས་པ། དམངས་གཉེར་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་འགྲོ་བར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་དང་སྲིད་གཞུང་གི་བཀོད་སྒྲིག་དང་། ལྗོངས་ཏང་ཨུད་སྲིད་ཁྲིམས་ཨུ་ལྷན་གྱི"ཁྲིམས་སྐྱོང་ཅན་གྱི་ཚོང་གཉེར་ཁོར་ཡུག་ལེགས་སྒྱུར་བྱེད་པའི་དོན་ཚན་22"ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་བྱས་ཏེ། རྟང་རྩེག་དང་སྲུང་སྐྱོབ་གཉིས་དང་ལྷ་སྐྱལ་དང་བཅོས་སྐྱོང་གཉིས་ལ་མཐུན་སྦྱོར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་དང་། རིགས་འདྲ་མིན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་བྱེད་པོར་ཁྲིམས་ལྟར་འདྲ་མཉམ་དང་སྲུང་སྐྱོབ་བྱས་ཐོག ཁྲིམས་སྐྱོང་ཅན་གྱི་ཚོང་གཉེར་ཁོར་ཡུག་གཏོད་རོགས་བྱས་ཡོད། མཉམ་འབྲུལ་གྱིས་དམངས་གཉེར་ཁེ་ལས་པ་327རིམ་པ་གསུམ་གྱི་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་དུ་གདན་འདྲེན་གྱིས་བཞུགས་མོལ་བྱས་ཏེ་ཐབས་ཇུས་དང་དགོས་མཁོ་དྲིས་ཤིང་། དམངས་གཉེར་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་འགྲོ་བར་ཞིབ་དཔྱོད་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་དང་འགན་སྲུང་བྱེད་དགོས་པར་བསམ་འཆར་དང་བྱེད་ཐབས་འདོན་པར་བཙུགས་ཡོད། དཔལ་འབྱོར་རིགས་ཀྱི་ཉེས་གསོག་ཀྱོད་གཞི་ཁག་202ཀྱི་མི་325ལ་ཞུ་གཏུག་བྱས་ནས་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་རིམ་ནས་སྒོར་ཁྲི་2267.9ཡི་ཀྱོང་གུན་གསབ་ཡོད། ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་སྟེ་གདོང་ཆུད་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་གིས་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་བཙོག་དངུལ་གཙང་སྒྱུར་གྱི་ཀྱོད་གཞི་ཐོག་མ་དེ་གཉེར་སྐྱོབ་བྱས་ཏེ་ཕྲོང་ཆེ་གེ་མོ་སོགས་མི་3ལ་ཁྲིམས་ཆད་བཅད་པ་རེད། ཁེ་ལས་ནང་ཁུལ་གྱི་མི་སྣས་ལས་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་མ་དངུལ་ཧམ་བཟུང་དང་གཞན་སྤྲོད་བྱས་པའི་ཉེས་གསོག་དོགས་ཡོད་ཅན་29 ཞུ་གཏུག་བྱས་ཏེ་ཁེ་ལས་ལ་སྒོར་ཁྲི་468.1གི་ཀྱོང་གུན་གསབ་ཡོད། རིམ་ཁག་བཟོ་ཚོང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་སྟོབས་ཤུགས་གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས་ཀྱོད་འབྲེལ་ཁེ་ལས་ལ་སྒྲིག་མཐུན་བཅོས་སྐྱོང་བྱས་ནས་ཀྱོད་གཞི་ཁག་8ཀྱི་མི་17ཀྱོད་དོན་གཉེར་སྐྱོབ་བྱས་པ་དང་། སྒྲིག་མཐུན་གྱི་དག་ཐེར་ཡོ་བསྲང་བྱས་ཚད་ལོན་པའི་ཀྱོད་འབྲེལ་མི་སྣར་བཀྲོས་བཅས་ཀྱི་ཞུ་གཏུག་མི་བྱ་རྒྱུ་ཁྲིམས་ལྟར་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་དང་སྦྲགས། "ལྷ་སྐྱལ་+སྲུང་སྐྱོབ"ལ་བརྟེན་ནས་དམངས་གཉེར་ཁེ་ལས་ཀྱིས་སྒྲིག་མཐུན་ཁྲིམས་སྲུང་གིས་ཚོང་གཉེར་བྱེད་པར་སྐུལ་འདེད་བཏང་ཡོད། ཁྲིན་བོད་ལྟག་ལམ་སོགས་གཙོ་གནད་རྣམ་གྲངས་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་ཞབས་འདེགས་ཏུར་ཐག་ཞུས་ནས་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་དང་ཁྲིན་བོད་ལྟག་ལམ་ཀུང་སི་དང་མཉམ་དུ《ཁྲིན་བོད་ལྟག་ལམ་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་ཞིབ་དཔྱོད་ཞབས་འདེགས་དང་འགན་ལེན་མཁོ་འདོན་བྱ་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་མཉམ་ལས་བསམ་འཆར》བཟོས་ཡོད།

སྐྱེ་ཁམས་སྲུང་སྐྱོང་གི་ཁྲིམས་འཛིན་སྲུང་ཡོལ་བརྟན་པོར་ཚུགས་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་བཏང་བ། 《མཚོ་བོད་ས་མཐོའི་སྐྱེ་ཁམས་སྲུང་སྐྱོབ་བཅའ་ཁྲིམས》དང《བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་སྐྱེ་ཁམས་ཞིབ་དཔལ་གྱི་མཐོ་ས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱ་རྒྱུའི་སྲོལ་ཡིག》ལག་བསྟར་གཏིང་ཟབ་བྱས་པ་དང་། ཞིབ་དཔྱོད་སྤྱི་ཕན་གཏུག་བཤེར་གྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐྱེ་ཁམས་ཞིབ་དཔལ་མཐོ་ས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པར་ཞབས་འདེགས་ཞུས་ཚུལ་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ལྷན་ལ་ཆེད་དོན་སྙན་སེང་ཞུས་པ། བོད་ལྗོངས་སློབ་ཆེན་དང་མཉམ་དུ་མཚོ་བོད་ས་མཐོའི་སྐྱེ་ཁམས་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཁྲིམས་འཛིན་འགན་ལེན་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་བཙུགས་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་ཀ་སྤེལ་ཡོད། "གཙང་མཚོ་ནགས་གསུམ་གྱི་དཔོན་+ཞིབ་དཔྱོད་ཀྲང་+ཉེན་རྟོག་དཔོན"བཅས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་དོན་འཁྱོལ་གཏིང་ཟབ་བྱས་པ་དང་། སྐྱེ་ཁམས་ཁོར་ཡུག་དང་ཐོན་ཁུངས་སྲུང་སྐྱོབ་ཐད་ཀྱི་ཀྱོད་གཞི་གཉེར་སྐྱོབ་ཀྱི་ཁྲིད་སྟོན་བྱེད་ཐབས་བཟོ་འབེབས་བྱས་ཏེ། སྐྱེ་ཁམས་ཁོར་ཡུག་གི་ཁྲིམས་སྐྱུར་དང་ཉེས་དོན་ཁྲིམས་འཛིན་འབྲེལ་མཐུད་ཡོང་བར་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ཡོད། ཁོར་ཡུག་ཐོན་ཁུངས་ལ་གཏོར་བཤིག་བཏང་བའི་ཉེས་གསོག་པ་67ཞུ་གཏུག་བྱས་པ་དང་། འབྲེལ་ཡོད་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་ཞིབ་དཔྱོད་ཀྱོད་གཞི་ཁག་50དང་སྤྱི་ཕན་གཏུག་བཤེར་གྱི་ཀྱོད་གཞི་ཁག་994གཉེར་སྐྱོབ་བྱས་ཡོད། "ཨེ་ཤ་ཡའི་ཆུ་གསོག་མཐོ་ལྟོག་སྲུང་སྐྱོབ"ཀྱི་ཆེད་དོན་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཏེ་གཙོ་འགན་ལས་ཁུངས་ལ་སྐུལ་འདེད་ཀྱིས་ཆུ་ལམ་སྤྱི་ལེ་1738.9དང་། ཆུ་རྫའི་ཁུལ་66 བཙོག་འབུད་མདོ་ཁ་3བཅས་བཅོས་སྐྱོང་དང་། རྡུ་ཐང་དང་འདམ་ར་སོགས་སྨུའུ་ཁྲི་2.2ལྷག་སླར་གསོ། སྡ་གཟུགས་སྙིགས་རོ་ཏུན་5500 ལྷག་ཙམ་གཙང་སེལ་བཅས་བྱས་པ། གད་སྙིགས་ཕྲུས་ས་2བཤིག་ཡོད། མངའ་རིས་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་མ་ཕམ་གཡུ་མཚོའི་མཐའ་འཁོར་གྱི་ཁ་བཏགས་རྙིང་པ་ཏུན་16ལྷ་སྐྱལ་འོག་གཙང་སེལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། སྣང་རྩེ་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་གིས་ཕྱི་ཡོང་བཙན་འཛུལ་སྐྱེ་དངོས་དབྱིན་ཅ་ཁོང་ཆའི་རྩ་ཀྱོད་ཁོངས་སུ་བཅུག་ནས་ལྷ་སྐྱལ་འོག་འགོག་བཅོས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ། རྒྱལ་ཁབ་རིམ་པའི་ཁྲུང་ཁྲུང་སྐྱེ་ནག་རང་བྱུང་སྲུང་སྐྱོང་ཁུལ(གཞིས་རྩེ་ཁུལ)ཁྲིམས་འགལ་གྱིས་གསར་སྤེལ་བྱས་པའི་རྣམ་གྲངས་དེ་གཞིས་རྩེ་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ཀྱོད་ཁོངས་སུ་བཅུག་ནས་ལྷ་སྐྱལ་བྱས་པར་མ་ཟད། སྨུའུ་ཁྲི་2ལྷག་ཙམ་ལྷ་སྐྱལ་འོག་སླར་གསོ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་གིས་སྐུལ་འདེད་བྱས་ནས་ཁྲལ་དོན་དང་ཆུ་བེད་སྤྱོད་ཚན་གྱིས་ས་ཆུ་སྲུང་འཛིན་གྱི་ཁ་གསབ་གྲོན་དངུལ་སྒོར་ཁྲི་2031.1བསྡུ་ལེན་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་གཞུང་ཁོངས་རྒྱུ་ནོར་ཨུ་ལྷན་ལ་སྐུལ་འདེད་བྱས་ནས་ཆྭངས་འཁོར་འཕྲུད་པ་སོགས་དམིགས་བསལ་ལས་རིགས་ཀྱི་ཆུ་རིན་སྒོར་ཁྲི་118བསྡུ་ལེན་བྱེད་དུ་བཅུག་པ། འགྲོང་པ་རྫོང་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་གིས་གཉེར་སྐྱོབ་བྱས་པའི་གནམ་ལ་འདམ་ར་སྲུང་སྐྱོང་གི་སྤྱི་ཕན་གཏུག་བཤེར་གྱི་ཀྱོད་གཞི་དེ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་དཔེ་མཚོན་ཀྱོད་དཔེར་ཚུད་ཡོད།

མཐའ་བརྟན་མཐའ་དྲར་དམངས་ཕྱུག་བཅས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱུར་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་པ། མཐའ་མཚམས་ལ་ཞིབ་དཔྱོད་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱུར་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་སྟེ། མཐའ་མཚམས་གྲོང་ཚོ་383ལ་ཞིབ་དཔྱོད་ཞབས་ཞུའི་ལྟེ་གནས་12309བཙུགས་པ་དང་སྦྲགས། འབྲེལ་གཏུག་པ་814གདན་ཞུ་བྱས་ཏེ་མང་ཚོགས་དང་དམག་དཔུང་ཁྲོད་ཟབ་ཞུགས་ཀྱིས་ཁྲིམས་སྐྱོང་དྲིལ་བསྒྲགས་དང་ཁྲིམས་འཛིན་སྐྱབ་རོགས་བྱས་ཤིང་། དམག་དཔུང་དང་། ཉེན་རྟོག་པ། མང་ཚོགས་བཅས་ཀྱི་མཉམ་འགོག་མཉམ་སྡོམ་ལ་རམ་འདེགས་བྱས་ནས་ཁྲིམས་སྐྱོང་སྒྲོག་འགྲེལ་ཐེངས་500ལྷག་ཙམ་དང་། འགལ་ཟླ་དང་རྩོད་རྙོག་ཁག་100ལྷག་འདུམ་འགྲིག་བྱས་ཡོད། ལྗོངས་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ལས་བྱེད་ཉེན་རྟོག་པ་166གྲོང་ཚོར་བཅའ་སྡོད་དུ་མངགས་གཏོང་བྱས་པ་དང་། དེའི་ཁྲོད་ཀྱི་མི་73ཀྱིས་སྤྱུའུ་ཅི་དང་པོའི་ལས་འགན་ཁུར་ནས་ས་གནས་དེ་གའི་མང་ཚོགས་ལ་མ་དངུལ་སྒོར་ཁྲི་1687.6གྲབས་གསོག་བྱས་ཡོད། ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་དང་གོང་དཀར་རྫོང་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་གིས་སྲིན་བུ་རི་སྟེ་ཁུལ་གྱི་ཕྱོགས་བསྡུས་བཅོས་སྐྱོང་ལ་ཁྲིམས་སྐྱོང་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱུར་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་སྟེ་གནས་སྟོད་མང་ཚོགས་རྣམས་སྡོད་བདེ་བློ་བདེ་ཡོང་བར་འགན་ལེན་བྱས་ཡོད། བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་གི་ཆབ་སྲིད་ཧྲུའུ་དང་ལྷ་ས་དམག་དོན་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་ལ་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག"མཐའ་སྟོབས་མཐའ་སྲུང་གི་ཁྲིམས་འཛིན་འགན་ལེན"ཀྱི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ནས་དམག་སྤྱོད་ས་ཆ་བཟུང་སྤྱོད་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁུངས་སྟེ་ཁག་20བསྡུ་རུབ་དང་གཉེར་སྐྱོབ་བྱས་པར་མ་ཟད། རྒྱལ་མོ་རྔུལ་ཆུའི་ཟམ་ཆེན་གྱི་གསར་བརྗེའི་སློབ་གསོའི་རྟེན་གཞི་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པར་གཞོགས་འདེགས་བྱས་ཏེ་ཁྲིམས་སྐྱོང་སྟོབས་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་དམག་མིའི་ཁྲིམས་མཐུན་ཁེ་དབང་དང་རྒྱལ་སྲུང་ཁེ་ཕན་སྲུང་སྐྱོང་བྱས་ཡོད།

གསུམ། དམངས་ཆེད་ཁྲིམས་འཛིན་གྱིས་ཀྱོད་གཞི"རེ་རེ་བཞིན་ཐུས་ཕྱོད་གཉིས་ལེགས་ཀྱིས་ཡག་པོར་བསྒྲུབས་པ།

"ཀྱོད་གཞི་རེ་རེ་བཞིན་ཐུས་ཕྱོད་གཉིས་ལེགས་ཀྱིས་ཡག་པོར་བསྒྲུབ་རྒྱུའི"གཞི་རྩའི་རིན་ཐང་འཛིན་ཕྱོགས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ཡིད་ལ་དམ་པོར་བཟུང་ཞིང་། རང་རྟོགས་ཀྱི་ཀྱོད་གཞི་རེ་རེའི་ནང་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྲིམས་འཛིན་དྲང་གཞག་ཡོང་བར་བྱས་ཏེ། ཁྲིམས་འཛིན་དྲང་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་དམངས་དབང་སྲུང་སྐྱོང་དང་། དམངས་སེམས་དྭངས་སྐྱིད། ཁྲིམས་སྐྱོང་དར་སྤེལ་བཅས་ཡོང་བར་བྱས་ཡོད།

ཀྱོད་སྒྲུབ་ལ་ལྷ་སྐྱལ་བྱས་ནས་དམངས་འཚོའི་བདེ་རྩ་སྲུང་སྐྱོང་བྱས་པ། ཁྲིམས་འཛིན་ཀྱོད་གཞི་རེ་རེའི་ཁྲོད་ནས་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ལ་དྲང་གཞག་དང་དྲང་བདེན་ཚོར་བར་འཇུག་རྒྱུ་དེ་ཀྲུང་ཧྭ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བརྟན་པོར་འཛུགས་པའི་ལག་ལེན་གྱི་བླང་བྱར་བརྩིས་ནས། མང་ཚོགས་ལ་བསམ་འཆར་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་འགལ་ཉེས་གསོག་མངོན་གསལ་དོད་རིགས་ལ་ཁྲིམས་ལྟར་ཉེས་ཆད་བཅད་དེ་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐོབ་སྣང་དང་སྐྱིད་སྣང་། བདེ་འཇགས་ཚོར་སྣང་བཅས་ཟམ་མི་ཆད་པར་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ཡོད། "ནན་ཤོས་བཞིའི"ཆེད་དོན་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་སུ་བརྟན་བཏང་ནས་ཟས་རིགས་དང་སྨན་རིགས་བདེ་འཇགས་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཕན་གཏུག་བཤེར་གྱི་ཀྱོད་གཞི་ཁག་422གཉེར་སྐྱོབ་བྱས་པར་མ་ཟད། སྲིད་འཛིན་ལས་ཁུངས་ལ་དུས་ཡོལ་ཟས་རིགས་དང་སྤུས་ཞན་སྨན་རིགས་རྫུན་མ་ཏུན་6.8 ཞིབ་བཤེར་ཐག་གཅོད་བྱེད་པར་སྐུལ་འདེད་བཏང་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་བཟའ་བཅའ་དང་སྨན་རིགས་སྤྱོད་པར་བློ་བདེ་ཞིང་བདེ་འཇགས་ཡོང་བར་བྱས་ཡོད། ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་སློག་འཕྲིན་དང་དྲ་རྒྱའི་ཁ་བསླུས་རྒྱག་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པར་ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་རྟང་རྩེག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཏང་སྟེ་འབྲེལ་ཡོད་ཉེས་གསོག་མཁན་467ལ་ཞུ་གཏུག་བྱས་ཏེ་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་"དངུལ་ཁུག"ཡག་པོར་བསྲུངས་ཡོད། ཁྲིམས་ཁང་དང་། སྤྱི་བདེ། ཁྲོམ་རའི་ལྟ་སྐྱོང་དོ་དམ་སོགས་ཚན་པ་60དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ནས"དམངས་དང་བློ་སེམས་གཅིག ཁྱེད་ལ་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད"ཅེས་པའི་བསླུ་འགོག་དྲིལ་བསྒྲགས་སྤེལ་ཏེ་མང་ཚོགས་ཀྱི་འགོག་ཟོན་འདུ་ཤེས་ཆེ་རུ་བཏང་ཡོད། གཙོ་འགན་ཚན་པར་མི་སྒེར་གྱི་ཆ་འཕྲིན་ཡོངས་བསྒྲགས་ཚད་ལྡན་དུ་གཏོང་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་བཏང་ནས་མི་སྒེར་གྱི་ཆོར་སྐྱེན་ཆ་འཕྲིན་ཁྲི་3.1ལྷག་གཙང་སེལ་བྱས་པར་མ་ཟད་ཁེ་ལས་72ལ་དག་ཐེར་བྱ་རྒྱུའི་བཀའ་བཏང་ཡོད།

སེམས་ནུས་ཡོད་རྒྱ་བརྟོན་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་འབྲེལ་གཏུག་འབྲེལ་གྱི་སེམས་ཁྲལ་ཆེ་བའི་དོན་དག་ལེགས་པོར་བསྒྲུབས་པ། དུས་རབས་གསར་པའི"སྦྱིང་ཚོ་ཉམས་སྦྱོང"མཐའ་འཁྱོངས་དང་དར་སྤེལ་གྱིས་མང་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འགལ་ཟླ་རང་སར་འདུམ་སེལ་དང་ཞུ་གཏུག་འབྱུང་གཞི་བཅོས་སྐྱོང་བྱེད་པར་ཐེ་ཞུགས་བྱས་ཏེ་དམངས་ཀྱི་རེ་འདོད་ཡོད་པར་ཞིབ་བཤེར་གྱིས་བརྗོད་ལན་ཞུ་ཐུབ་པ་བྱས་ཡོད། མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་ཡོང་བའི"གཡང་འཛོམས་ཐང་སྒྲིལ་ཁ་པར"12309གསར་འཛུགས་བྱས་ཏེ་མང་ཚོགས་ཀྱི་རེ་འདོད་ཞུས་རིགས་ལ་དུས་ཀུན་ཏུ་ཁ་པར་ཉན་ལེན་དང་། གཅིག་སྒྱུར་གྱིས་མངགས་བཀོད་བྱེད་པ། ལན་འདེབས་ཁ་གསལ་བཅས་བྱས་པར་བརྟེན། ཁྲིམས་འབྲེལ་གཏུག་འབྲེལ་གྱི་ཡིག་འབྲུལ་ཞུ་བཅར་ཀྱོད་གཞི་ཁྱོན་སྡོམ་1668གཉེར་སྐྱོབ་བྱས་པར་མ་ཟད། "ཏ་ཐོག་དང་ཏ་ཕྱི"ནས་ཀྱོད་གཞི་ཁག་672ལ་ཡོངས་བསྒྲགས་ཀྱིས་གཟུ་ཉན་དང་གཉེར་སྐྱོབ་བྱས་པ་དེ། ཆེས་མཐོའི་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་གིས་རྒྱལ་ཡོངས་རིམ་ཁག་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་གི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས"ཀྱོད་དམིགས་གཤམ་སྐྱོད"ཐོག་ཡིག་འབྲུལ་ཞུ་བཅར་སྣེ་ལེན་ཐེངས་536བྱས་ཤིང་ཀྱོད་གཞི་ཁག་219སྒྲུབ་འགན་གཙང་ལེན་གྱིས་ཐག་གཅོད་དང་། རིགས་འདྲ་མིན་གྱི་གནད་དོན་ཁག་500ལྷག་རྩད་ཞིབ་བྱས་ནས་ཐག་གཅོད་བྱས་ཡོད། ཞིང་པ་ལས་མིའི་གླ་ཆ་ཆད་འགྱངས་ཀྱི་ཀྱོད་གཞི་ཁག་333ཀྱི་ཞུ་གཏུག་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཏེ་ཆད་འགྱངས་བྱས་པའི་གླ་ཆ་སྒོར་ཁྲི་2664.4འདེད་ལེན་བྱས་ཡོད། མི་298ལ་སྒོར་ཁྲི་653.2ཀྱི་ཁྲིམས་འཛིན་རོགས་སྐྱོབ་བྱས་ཡོད། མངའ་རིས་ཞིབ་དཔྱོད་ཡན་ལག་ཁང་གིས་ཡིག་འབྲུལ་ཞུ་བཅར་ལ་སྣེ་ལེན་བྱས་པ་དང་སྦྲགས། སྐྱེར་རྩེ་རྫོང་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་གིས་ཞིང་པ་ལས་མི་951ཡི་ཞུ་གཏུག་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པར་མཇུབ་སྟོན་བྱས་ནས་ཆད་འགྱངས་བྱས་པའི་གླ་ཆ་སྒོར་ཁྲི་1429.41གཙང་ལེན་ཐུབ་པར་བྱས་ཡོད།

ནར་མ་སོན་པའི་མི་ཕྱོགས་བསྡུས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་རྒྱུར་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་པ། "ཐར་པར་གཏན་ནས་མི་གཏོང་བའི"རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཐོག་ནས་ནར་མ་སོན་པའི་མིར་གནོད་འཚེ་བཏང་བའི་ཉེས་གསོག་པར་ཁྲིམས་ཆད་བཅད་ནས་མི་117ཁྲིམས་ལྟར་ཞུ་གཏུག་བྱས་པ་དེ་དུས་མཚུངས་ལས་77.3%འཕར་ཡོད། ཉེས་འབྲེལ་ནར་མ་སོན་པའི་མིར་སློབ་གསོ་དང་། བློ་འགུག སྐྱོབ་ཐབས་བཅས་བྱས་པར་བརྟེན། ཉེས་གསོག་ཚབས་ཆེན་གྱི་མི་63ཞུ་གཏུག་བྱས་པ་དེ་དུས་མཚུངས་ལས་16.7%འཕར་ཡོད། ཉེས་ཚབས་ཆུང་གྲས་ལ་ཆ་རྐྱེན་ཟུར་འཇོག་གིས་ཞུ་གཏུག་མ་བྱས་པའི་མི་60ཡོད་པ་དེ་དུས་མཚུངས་ལས་87.5%འཕར་ཡོད། ཀྱོད་འབྲེལ་ནར་མ་སོན་པའི་མིའི་ཁེ་དབང་སྲུང་སྐྱོང་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་ཆེད་གྲོང་ཁྱེར་ཡན་ལག་ཁང་ཚང་མས་ནར་མ་སོན་པའི་མིའི་ཀྱོད་གཞི"གཅིག་འདུས་རྣམ་པའི"གཉེར་སྐྱོབ་རོགས་སྐྱོབ་ལྟེ་གནས་བཙུགས་ཡོད། སྤྱི་ཚོགས་སུ་བརྟག་དཔྱད་ཐེངས་333བྱས་ཏེ་མི་ཐེངས་225ལ་སེམས་ཁམས་གསོ་བ་དང་ཁྱིམ་བདག་གི་སློབ་གསོ་སྤེལ་བ་དང་། མི་117ཀྱི་ཉེས་གསོག་ཟིན་ཐོ་སྡོམ་ཉར་བྱས་ཡོད། ནར་མ་སོན་པའི་མིའི"སྲུང་སྐྱོབ་ཆེན་པོ་དྲུག"གི་མཉམ་སྒྲུབ་ལམ་སྲོལ་འཐུས་ཚང་དུ་བཏང་ནས་བཙན་འདོམས་སྙན་ཞུ་དང་ལས་འཁོད་འདྲི་རྩད་སོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལག་ལེན་བསྟར་ཡོད། བཙན་འདོམས་སྙན་སེང་ཞུ་རུ་བཅུག་པ་བརྒྱུད་ནར་མ་སོན་པའི་མི་ལ་ཁྲིམས་མིན་གྱི་བཙན་གནོད་ཐོག་པ་དང་བཙན་གནོད་ཐོག་པའི་དོགས་ཡོད་ཀྱོད་གཞི་ཁག་37ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཡོད། སློབ་གསོ་སྲིད་འཛིན་སྡེ་ཚན་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་ལས་གནས་གསར་འཁོད་ཀྱི་དགེ་རྒན་2300ལྷག་ཙམ་ལ་ལས་རིགས་སུ་ཞུགས་འཐུས་ཀྱི་འདྲི་རྩད་བྱས་ཡོད། ལྟ་སྐྱོང་འགན་འཛོལ་བྱུང་བ་དང་གནས་འཁྱོར་མ་བྱུང་རིགས་ལ་དམིགས་ནས་ལྟ་སྐྱོང་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ51བཟོ་འགྲེམས་བྱས་ཡོད། སློབ་གྲྭའི་མཐའ་སྐོར་བཅོས་སྐྱོང་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་མགྲོན་ཁང་དང་རོལ་རྩེད་ཁང་དུ་ནར་མ་སོན་པའི་མི་སྒྲིག་འགལ་གྱིས་ཡོང་དུ་བཅུག་པ་དང་། ཐ་མག་དང་ཆང་རག་འཚོང་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཕན་གཏུག་བཤེར་གྱི་ཀྱོད་གཞི་ཁག་137གཉེར་སྐྱོབ་བྱས་ཡོད། རིམ་ཁག་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་གི་ཞིབ་དཔྱོད་ཀྲང་དང་ཞིབ་དཔྱོད་དཔོན་རྣམས་སློབ་གྲྭ484ལ་བསྐྱོད་ནས་ཁྲིམས་སྐྱོང་སློབ་ཁྲིད་གཞོན་པའི་འགན་གཅིག་ལྟོགས་སུ་ཁུར་ནས་ཁྲིམས་སྐྱོང་སློབ་གསོ་ཐེངས་724སྤེལ་བར་དགེ་སློབ་མི་ཐེངས་ཁྲི་79ལྷག་ཞུགས་ཡོད།

བཞི། བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱལ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་ཁྲིམས་སྐྱོང་བོད་ལྗོངས་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་བ།

ཞིབ་དཔྱོད་ལས་ཁུངས་ནི"རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་གཅིག་གྱུར་དང་ཡང་དག་ངང་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱུར་འགན་ལེན་བྱེད་པའི་ཁྲིམས་འཛིན་ལས་ཁུངས"ཡིན་པ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སེམས་ལ་བརྟན་པོར་ངེས་ནས་སྒྲིག་བཤེར་ལྟ་ཞིབ་དང་། སྐུལ་ཞིབ། འདྲི་གཅོད། ཁྲིམས་འཛིན་སྲིད་འཛིན། དེ་བཞིན་སྲིད་འཛིན་ལག་བསྟར་ལས་ཁུངས་བཅས་ཀྱི་དབར་ལས་ཀ་འབྲེལ་མཐུད་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ཐོག ཀྱོད་གཞི་གཉེར་སྐྱོབ་ཀྱི་སྤུས་ཚད་དང་། ལས་ཕྱོད། ཕན་འབྲས་བཅས་ཁྲིམས་སྐྱོང་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཡོངས་དང་མཐུན་སྦྱོར་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བར་བྱས་ཡོད།

ཉེས་དོན་ཞུ་གཏུག་གི་བརྒྱུད་རིམ་རྩིས་པོའི་ལྷ་སྐྱལ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་བ། མྱུལ་ཞིབ་བྱེད་སྐོར་ལྷ་སྐྱལ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་སྤྱི་བདེ་དང་། བདེ་འཇགས། འགག་སྒོ་སྐྱོག་འདྲེན་འཛིན་བཟུང་སྤུད་བཅས་དང་མཉམ་དུ་མྱུལ་ཞིབ་ལྷ་སྐྱལ་དང་མཉམ་སྒྲུབ་གཞོགས་འདེགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཁང་བཙུགས་ཤིང་། ལས་ཀའི་སྒྲིག་སྲོལ་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་བཏང་ནས་ལྷ་སྐྱལ་དོན་ཚན་གྱི་གསལ་ཐོ་429 གཏན་འབེབས་བྱས་པར་བརྟེན། ཀྱོད་གཞི་ཁག་63ལྷ་སྐྱལ་འོག་ཀྱོད་ཁོངས་སུ་བཅུག་པ་དང་དུས་མཚུངས་ལས་ལྡབ3.5འཕར་བ་དང་། ཀྱོད་གཞི་ཁག་35ལྷ་སྐྱལ་འོག་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པ་དང་དུས་མཚུངས་ལས་ལྡབ2.9འཕར་བ། མྱུལ་ཞིབ་བྱེད་སྐོའི་ཁྲིམས་འགལ་ཀྱོད་དོན་390ཡིག་ཐོག་ནས་ཡོ་བསྲང་བྱས་པ་དེ་དང་ལེན་བྱས་ཚད་99.3%ཟིན་པ། མི་53ཞུ་གཏུག་དང་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་དང་དུས་མཚུངས་ལས་85.2%འཕར་བ། ལྗོངས་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་གིས་སྣེ་ཁྲིད་ཀྱི་ནུས་པ་བརྟོན་ནས་ཐེངས་དང་པོར་ཐད་ཀར་ལྷ་སྐྱལ་འོག་ཀྱོད་གཞི་ཁག་3ཀྱོད་ཁོངས་སུ་བཅུག་ཡོད། ཉེས་དོན་འདྲི་གཅོད་ལ་ལྷ་སྐྱལ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་ཉེས་དོན་ཁྲིམས་བཅད་ལ་ནོར་འཁྲུལ་དངོས་གནས་ཡོད་པའི་ཀྱོད་དོན་17ལ་ཀློལ་གཏུག་བྱས་པར་ཁྲིམས་ཁང་གིས་ཀློལ་གཏུག་བསམ་འཆར་དང་ལེན་བྱས་ནས་ཀྱོད་གཞི་15ཡི་ཁྲིམས་ཆད་བསྒྱུར་གཅོད་དམ་བསྐྱར་དུ་འདྲི་གཅོད་བྱ་རྒྱུར་སྐོག་པ་རེད། ཉེས་དོན་འདྲི་གཅོད་བྱེད་སྐོའི་ཁྲིམས་འགལ་ཀྱོད་གཞི་ཁག་36ཡིག་ཐོག་ནས་ཡོ་བསྲང་བྱས་པ་དེ་དང་ལེན་བྱེད་ཚད་100%ཟིན་ཡོད། ཉེས་དོན་ལག་བསྟར་ལ་ལྷ་སྐྱལ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་བཙོན་ཁང་དང་། ལྟ་སྲུང་ཁང་། སྡེ་ཁུལ་ཡོ་བསྲང་བཅས་སུ་ཞིབ་དཔྱོད་སྐོར་ཞིབ་བྱས་ཏེ་ཉེས་ཆད་ཡང་གཏོང་དང་། དངོས་མིན་བཙོན་གྲོལ། གནས་སྐབས་སུ་བཙོན་ཁང་ཕྱི་ནས་ཁྲིམས་ཆད་འཁུར་བ་བཅས་ཀྱི་ཀྱོད་གཞི་ཁག་904 ཞིབ་བཤེར་བྱས་པ་དང་སྦྲགས། དོ་དམ་མ་བྱས་པ་དང་དོ་དམ་བྱ་རྒྱུར་ལུས་པ་ཡོ་བསྲང་བྱས་པའི་མི་59ཡོད་པ་དང་། ལྷ་སྐྱལ་བསམ་འཆར་ཁག་395བཏོན་པ་དེ་དང་ལེན་བྱེད་ཚད་100%ཟིན་ཡོད། ཉེ་བའི་ལོ་ལྔའི་རིང་གི་ནག་འབྲེལ་གཤེད་འབྲེལ་དང་ལས་ཐོག་ཉེས་གསོག་གི་ཀྱོད་གཞིར"2023ལོའི་ཐོག་ལྟགས"ཞེས་པའི་རྒྱ་ནོར་ཉེས་ཆད་ལག་བསྟར་ཐད་ཆེད་དོན་ལྷ་སྐྱལ་སྤེལ་ནས་ལྷ་སྐྱལ་བསམ་འཆར་ཁག་44 བཏོན་པ་དང་། ལྷ་སྐྱལ་འོག་ལག་བསྟར་བྱས་པའི་དངུལ་སྒོར་དུང་ཕྱུར་6.38ཟིན་ཡོད།

དམངས་དོན་ཞིབ་དཔྱོད་ཐད་གནད་འཕིགས་ནུས་ལྡན་གྱི་ལྷ་སྐྱལ་བྱེད་རྒྱུ་དམ་འཛིན་བྱས་པ། རིགས་འདྲ་མིན་གྱི་དམངས་དོན་ཞིབ་དཔྱོད་ཀྱི་ཀྱོད་གཞི་ཁག་2606སྒྲུབ་གཉེར་བྱས་པ་དང་དུས་མཚུངས་ལས་59.2%འཕར་བ་དང་རྣམ་པ་ཁྲིམས་དང་མི་འགལ་ཡང་དོན་དངོས་དྲང་བདེན་མིན་རིགས་ལྷ་སྐྱལ་འོག་ཡོ་བསྲང་མཐའ་གཅིག་བྱེད་དུ་བཅུག་ཡོད། མང་ཚོགས་ཀྱིས་ད་ཁུར་ཆེ་ཤོས་བྱེད་པའི་དམངས་དོན་ལག་བསྟར་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་མངོན་གསལ་དོད་པའི་གནད་དོན་ལ་དམིགས་ཏེ། ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་ལ་དམིགས་འཛུགས་ཀྱིས་མི་3ཀྱོད་ཁོངས་སུ་བཅུག་ནས་མྱུལ་ཞིབ་བྱས་པ་དང་། དངོས་གནས་ནོར་འཁྲུལ་ཡོད་ཅིང་ནུས་པ་ཐོན་པའི་དམངས་དོན་ཁྲིམས་བཅད་ཁག་4ལ་ཀློལ་གཏུག་དང་བསྐྱར་དུ་འདྲི་གཅོད་བྱ་རྒྱུའི་ཞིབ་དཔྱོད་གྲོས་འཆར་ཁག་5བཏོན་པར་ཁྲིམས་ཁང་གིས་ཀྱོད་གཞི་ཁག་2ཁྲིམས་ཆད་བསྐྱར་གཅོད་བྱས་པ་དང་ཀྱོད་གཞི་ཁག་5འདུམ་འགྲིག་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་རེད། དམངས་དོན་ལག་བསྟར་བྱེད་སྐོའི་ཁྲིམས་འགལ་རིགས་ཡོ་བསྲང་བྱ་རྒྱུའི་བསམ་འཆར་ཁག་263བཏོན་པ་དེ་དང་ལེན་བྱེད་ཚད་100%ཟིན་ཡོད། ལྷ་སྐྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིས་ཕན་ཡོང་བར་དམིགས་ཏེ་ཁྲིམས་སྐྱུར་ཁྲིམས་འཛིན་ཐད"ཕྱིར་མིག་ལྟ་བའི" ལས་ཀ་ཟབ་སྤེལ་གྱིས་དམངས་དོན་འདྲི་གཅོད་དང་ལག་བསྟར་བྱས་པའི་ཀྱོད་གཞི་ཁྲི་10ལྷག་ལ་དཔྱད་བཤེར་བྱས་པར་མ་ཟད་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཀྱོད་གཞི་ཁག་25112ཡོ་བསྲང་བྱས་ཡོད། ལྗོངས་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་གིས་ཏོང་ཆེ་གེ་མོ་དང་ཀྲའོ་ཆེ་གེ་མོ་ཡི་འཁྲིམ་འགྲུལ་དོན་རྐྱེན་འགལ་འཁྲིའི་རྩོད་ཉོག་ལ་ཀློལ་གཏུག་བྱས་ནས་ཁྲིམས་ཁང་ནས་འཁྲིམ་འགྲུལ་དོན་རྐྱེན་དོ་བདག་གི་ལུས་ཁམས་གནོད་འཚེར་སྐྱིན་ཚབ་འཇལ་བའི་ཀྱོད་གཞིར་ཁྲིམས་བཅད་ཚད་གཞི་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བར་སྐུལ་འདེད་བཏང་ཡོད། དམངས་དོན་གཏུག་བཤེར་རྫུན་བཟོས་བྱས་པར་ཁྲིམས་ལྟར་ཉེས་ཆད་བཅད་ནས་ཀྱོད་གཞི་ཁག་7གཉེར་སྐྱོབ་བྱས་པ་དང་། ཉིང་ཁྲི་གྲོང་ཁྱེར་བྲག་ཡིབ་ཆུད་ཞིབ་དཔྱོད་ཁང་གིས་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་དངུལ་སྤྲོད་བཀའ་རྒྱའི་གཏུག་བཤེར་རྫུན་བཟོས་ཀྱོད་གཞི་ཐོག་མ་དེ་གཉེར་སྐྱོབ་བྱས་ནས་ཁེ་ལས་ལ་སྒོར་ཁྲི་100ཡི་ཀྱོང་གུན་སེལ་བ་རེད།

སྲིད་འཛིན་གཏུག་བཤེར་དང་སྲིད་འཛིན་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀར་ལྷ་སྐྱལ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་བ། གཞུང་ལམ་འཁྲིམ་འགྲུལ་བདེ་འཇགས་དང་། དམངས་འཚོའི་ཁེ་ཕན། ཚོང་གཉེར་ཁོར་ཡུག་བཅས་ལ་སྲིད་འཛིན་ཞིབ་དཔྱོད་ཀྱི་ཆེད་དོན་ལྷ་སྐྱལ་སྤེལ་ཏེ། སྲིད་འཛིན་ཞིབ་དཔྱོད་ཀྱོད་གཞི་ཁག་1015སྒྲུབ་གཉེར་བྱས་པ་དང་དུས་མཚུངས་ལས་89.7%འཕར་བ་དང་། སྲིད་འཛིན་ཁྲིམས་བཅད་དང་ལག་བསྟར་བྱེད་སྐོར་ཞིབ་དཔྱོད་ཀྱི་གྲོས་འཆར་ཁག་37བཏོན་པར་ཁྲིམས་ཁང་གིས་ཚང་མ་དང་ལེན་བྱས་ཡོད། "སྲིད་གཞུང་དང་ཞིབ་དཔྱོད་མཉམ་འགྲུལ"བྱེད་པར་སྐུལ་འདེད་བཏང་ནས་ཁྲིམས་འཛིན་ཐིང་དང་ཁྲོམ་རའི་ལྟ་སྐྱོང་དོ་དམ་རྩུད་སོགས་སྲིད་གཞུང་གི་སྡེ་ཚན་27 དང་མཉམ་དུ་སྲིད་འཛིན་ལག་བསྟར་དང་ཉེས་དོན་ཁྲིམས་འཛིན་འབྲེལ་མཐུད་ལམ་སྲོལ་ཁག་42ལ་མིང་རྟགས་བཀོད་ནས་ཁྲིམས་སྐྱུར་དང་ཁྲིམས་འཛིན་གྱི་མཉམ་ཤུགས་ཆགས་པར་བྱས་ཡོད།

(པར་ངོས་བརྒྱད་པར་གཟིགས)